

Czwartek, 13 marca 2014 r.

P7_TA(2014)0248

Rosyjska inwazja na Ukrainie

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 marca 2014 r. w sprawie rosyjskiej napaści na Ukrainę (2014/2627(RSP))

(2017/C 378/24)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie europejskiej polityki sąsiedztwa, Partnerstwa Wschodniego i Ukrainy, w szczególności rezolucję z dnia 27 lutego 2014 r. w sprawie sytuacji na Ukrainie ⁽¹⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 grudnia 2013 r. w sprawie wyniku szczytu w Wilnie i przyszłości Partnerstwa Wschodniego, zwłaszcza w odniesieniu do Ukrainy ⁽²⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 6 lutego 2014 r. w sprawie szczytu UE–Rosja ⁽³⁾,
  - uwzględniając wnioski nadzwyczajnego posiedzenia Rady do Spraw Zagranicznych, które poświęcone było Ukrainie, a odbyło się w dniu 3 marca 2014 r.,
  - uwzględniając oświadczenie Rady Północnoatlantyckiej z dnia 4 marca 2014 r.,
  - uwzględniając oświadczenie szefów państw i rządów w sprawie Ukrainy wydane po nadzwyczajnym posiedzeniu Rady Europejskiej w sprawie Ukrainy, które odbyło się w dniu 6 marca 2014 r.,
  - uwzględniając art. 2 ust. 4 Karty Narodów Zjednoczonych,
  - uwzględniając art. 110 ust. 2 i 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że akt agresji Rosji przejawiający się napaścią na Krym stanowi pogwałcenie suwerenności i terytorialnej integralności Ukrainy, a także jest sprzeczny z prawem międzynarodowym i stanowi naruszenie zobowiązań Rosji jako sygnatariusza memorandum budapesztańskiego o gwarancji bezpieczeństwa dla Ukrainy, na mocy którego Rosja zobowiązała się do poszanowania terytorialnej integralności i suwerenności Ukrainy;
- B. mając na uwadze, że prorosyjscy uzbrojeni napastnicy opanowali kluczowe budynki Symferopola – stolicy Krymu, a także ważną ukraińską infrastrukturę i cele strategiczne na Krymie, w tym co najmniej trzy lotniska; mając na uwadze, że większość ukraińskich jednostek wojskowych na półwyspie została otoczona, ale odmówiły one złożenia broni; mając na uwadze, że od początku kryzysu na Ukrainę wysłano znaczną liczbę dodatkowych żołnierzy rosyjskich;
- C. mając na uwadze, że argumenty przedstawiane przez przywódców Rosji na poparcie tej agresji są zupełnie bezzasadne i całkowicie odbiegają od rzeczywistości, gdyż przypadki atakowania obywateli rosyjskich lub etnicznych Rosjan na Krymie w ogóle nie miały miejsca;
- D. mając na uwadze, że w dniu 6 marca 2014 r. samozwańcze i nielegalne władze Krymu postanowiły zwrócić się do Rosji o włączenie Krymu do Federacji Rosyjskiej oraz wezwały do przeprowadzenia referendum w dniu 16 marca 2014 r. w sprawie odłączenia się Krymu od Ukrainy, a tym samym złamały konstytucję zarówno Ukrainy, jak i Krymu;
- E. mając na uwadze, że rosyjski premier ogłosił plany szybkiego zastosowania procedur przyznawania rosyjskiego obywatelstwa osobom rosyjskojęzycznym za granicą;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0170.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0595.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0101.

Czwartek, 13 marca 2014 r.

- F. mając na uwadze, że w dniu 1 marca 2014 r. Rada Federacji Rosyjskiej zezwoliła na użycie rosyjskich sił zbrojnych na Ukrainie w celu ochrony interesów Rosji i rosyjskojęzycznej ludności na Krymie i w całym kraju;
- G. mając na uwadze, że niezbędne są zdecydowane międzynarodowe działania dyplomatyczne i negocjacje na wszystkich szczeblach, aby zahamować eskalację, złagodzić napięcia, zapobiec wymknięciu się kryzysu spod kontroli oraz doprowadzić do pokojowego rozwiązania; mając na uwadze, że UE musi skutecznie zareagować, aby umożliwić Ukrainie w pełni suwerenne działania wolne od nacisków z zewnątrz i zagwarantować jej integralność terytorialną;
- H. mając na uwadze, że szefowie państw i rządów 28 państw UE wydali stanowcze oświadczenie przestrzegające przed konsekwencjami działań Rosji, a także podjęli decyzję o zawieszeniu dwustronnych rozmów z Rosją na temat wiz oraz negocjacji w sprawie nowej umowy o partnerstwie i współpracy, jak i o wstrzymaniu udziału instytucji UE w przygotowaniach do szczytu G8, który ma się odbyć w Soczi w czerwcu 2014 r.;
1. stanowczo potępia rosyjski akt agresji i napaść na Krym, który stanowi nierozłączną część Ukrainy i został uznany jako taki przez Federację Rosyjską i wspólnotę międzynarodową; wzywa do niezwłocznego rozładowania napięcia wraz z natychmiastowym wycofaniem wszystkich sił zbrojnych przebywających obecnie nielegalnie na terytorium Ukrainy oraz do pełnego przestrzegania prawa międzynarodowego i zobowiązań wynikających z obowiązujących konwencji;
  2. przypomina, że prowadzone działania stanowią jawne naruszenie Karty Narodów Zjednoczonych, aktu końcowego OBWE z Helsinek, Statutu Rady Europy, budapeszteńskiego memorandum w sprawie gwarancji bezpieczeństwa z 1994 r., dwustronnej umowy o przyjaźni, współpracy i partnerstwie z 1997 r., umowy z 1997 r. w sprawie statusu i warunków obecności rosyjskiej floty czarnomorskiej na terytorium Ukrainy, a także międzynarodowych zobowiązań Rosji; uznaje rosyjskie działania za zagrożenie dla bezpieczeństwa UE; ubolewa nad decyzją Federacji Rosyjskiej o nieuczestniczeniu w posiedzeniu w sprawie bezpieczeństwa Ukrainy zwołanym przez sygnatariuszy tego memorandum na dzień 5 marca 2014 r. w Paryżu;
  3. podkreśla, że integralność terytorialną zagwarantowały Ukrainie Rosja, Stany Zjednoczone i Wielka Brytania, podpisując z Ukrainą memorandum budapeszteńskie, a także zwraca uwagę, że zgodnie z ukraińską konstytucją Autonomiczna Republika Krymu może organizować referenda wyłącznie w sprawach lokalnych, a nie na temat zmiany przebiegu granic Ukrainy uznanych przez wspólnotę międzynarodową; podkreśla, że w związku z tym referendum w sprawie przyłączenia się Krymu do Federacji Rosyjskiej będzie uznane za bezprawne, tak jak każde inne referendum, które byłoby sprzeczne z ukraińską konstytucją i prawem międzynarodowym; jest tego samego zdania, jeżeli chodzi o decyzję nielegalnych i samozwańczych władz Krymu o ogłoszeniu niezależności z dnia 11 marca 2014 r.;
  4. podkreśla, że w kontaktach z Rosją UE i jej państwa członkowskie muszą mówić jednym głosem i popierać prawo zjednoczonej Ukrainy do swobodnego decydowania o swojej przyszłości; dlatego też z zadowoleniem przyjmuje i zdecydowanie popiera wspólne oświadczenie uczestników nadzwyczajnego szczytu Rady Europejskiej z dnia 6 marca 2014 r., którzy potępnili rosyjskie akty agresji i wyrazili poparcie dla terytorialnej integralności, jedności, suwerenności i niezależności Ukrainy; wzywa do ścisłej współpracy transatlantyckiej w celu rozwiązania kryzysu;
  5. uważa, że oficjalna rosyjska doktryna, zgodnie z którą Kreml rości sobie prawo do zbrojnej interwencji w suwerennych państwach sąsiednich w celu „zapewnienia bezpieczeństwa” mieszkających tam obywateli rosyjskich, jest sprzeczna z prawem międzynarodowym i kodeksem postępowania; zwraca uwagę, że taka doktryna jest równoznaczna z jednostronnym uzurpowaniem sobie pozycji najwyższego sędziego prawa międzynarodowego i została użyta jako uzasadnienie różnego rodzaju interwencji politycznej, gospodarczej i militarnej;
  6. przypomina, że w ogólnonarodowym referendum w sprawie niepodległości, jakie przeprowadzono na Ukrainie w 1991 r., większość ludności Krymu opowiedziała się za niezależnością;
  7. podkreśla swoje przekonanie, że najlepszym sposobem na rozwiązanie każdego konfliktu i zapewnienie długotrwałej stabilności Ukrainy jest nawiązanie konstruktywnego dialogu; pochwała odpowiedzialną, umiarkowaną i powściągliwą postawę rządu Ukrainy wobec tego poważnego kryzysu, w którym stawką jest integralność terytorialna i suwerenność państwa; wzywa społeczność międzynarodową do zdecydowanego poparcia Ukrainy;

Czwartek, 13 marca 2014 r.

8. odrzuca cel głoszony przez Rosję i polegający na ochronie rosyjskojęzycznej ludności Krymu jako całkowicie nieuzasadniony, gdyż ludność ta nie doświadczyła i w dalszym ciągu nie doświadcza żadnej dyskryminacji; zdecydowanie odrzuca zniesławiające określenie przez rosyjską propagandę protestujących przeciwko polityce Janukowycza mianem faszystów;

9. apeluje o pokojowe rozwiązanie obecnego kryzysu oraz o pełne poszanowanie zasad i obowiązków wynikających z prawa międzynarodowego; uważa, że sytuację należy opanować i dalej uspokajać, by nie doszło do konfliktu zbrojnego na Krymie;

10. podkreśla ogromne znaczenie obserwacji i mediacji na szczeblu międzynarodowym; wzywa instytucje UE i państwa członkowskie, by były gotowe do wykorzystania wszelkich możliwych środków dyplomatycznych i politycznych oraz by nieustraszenie współpracowały ze wszystkimi stosownymi organizacjami międzynarodowymi, np. ONZ, OBWE i Radą Europy, w celu zapewnienia pokojowego rozwiązania, którego podstawą musi być suwerenność i nienaruszalność terytorialna Ukrainy; wobec tego wzywa do wysłania na Krym dysponującej wszelkimi niezbędnymi uprawnieniami misji obserwacyjnej OBWE;

11. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę podjętą w celu powołania grupy kontaktowej pod auspicjami OBWE, lecz wyraża ubolewanie, że w dniu 6 marca 2014 r. uzbrojone grupy przeszkodziły wdrożeniu misji obserwacyjnej OBWE na terytorium Krymu; krytykuje władze rosyjskie i samozwańcze władze krymskie za brak chęci do współpracy z misją obserwacyjną OBWE i zapewnienia jej członkom pełnego i bezpiecznego dostępu do tego regionu;

12. wyraża ubolewanie, że specjalny wysłannik sekretarza generalnego ONZ na Krym został zmuszony do odwołania swojej misji w następstwie brutalnych groźb pod jego adresem;

13. uważa, że pewne aspekty porozumienia z dnia 21 lutego 2014 r., które w imieniu UE zostało wynegocjowane przez trzech ministrów spraw zagranicznych, lecz złamane przez Janukowycza, który nie podpisał nowego prawa konstytucyjnego, mogłyby okazać się pomocne w wyjściu z obecnego impasu; uważa jednak, że żadna ze stron nie może negocjować ani przyjąć rozwiązań, które podważają suwerenność i integralność terytorialną Ukrainy, a także potwierdza podstawowe prawo obywateli Ukrainy do swobodnego decydowania o przyszłości swojego kraju;

14. odnotowuje z głębokim zaniepokojeniem doniesienia o tym, że uzbrojeni osobnicy oznakowują domy ukraińskich Tatarów na obszarach Krymu zamieszkiwanych wspólnie przez Tatarów i Rosjan; zauważa, że krymscy Tatarzy, którzy po deportacji na rozkaz Stalina powrócili do ojczyzny po odzyskaniu przez Ukrainę niepodległości, apelują do społeczności międzynarodowej o poparcie terytorialnej integralności Ukrainy oraz kompleksowej umowy prawnej i politycznej w sprawie przywrócenia im praw jako ludowi tubylczemu Krymu; wzywa społeczność międzynarodową, Komisję, Radę, wysokiego komisarza ONZ ds. praw człowieka oraz specjalnego przedstawiciela UE ds. praw człowieka do ochrony praw zarówno Tatarów, jak i wszystkich innych mniejszości na Półwyspie Krymskim; domaga się pełnego śledztwa w sprawie zastraszania ludności żydowskiej i ataków na żydowskie miejsca kultu po napaści na Krym;

15. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że ukraiński rząd zobowiązał się do przeprowadzenia ambitnego programu reform, obejmującego zmiany polityczne, gospodarcze i społeczne; wobec tego z zadowoleniem przyjmuje decyzję Komisji o udzieleniu Ukrainie krótko- i średnioterminowej pomocy finansowej oraz przyznaniu jej pakietu wsparcia o wartości 11 mld EUR w celu ustabilizowania gospodarczej i finansowej sytuacji w kraju; oczekuje, że Rada i Komisja wraz z MFW, Bankiem Światowym, Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju, EBI i innymi krajami jak najszybciej wystąpią z ofertą długoterminowego pakietu konkretnej pomocy finansowej dla Ukrainy, aby wesprzeć ją w wysiłkach mających na celu ustabilizowanie pogarszającej się sytuacji gospodarczej i społecznej oraz udzielić jej wsparcia gospodarczego potrzebnego do rozpoczęcia niezbędnych głębokich i kompleksowych reform ukraińskiej gospodarki; przypomina o potrzebie zorganizowania i koordynowania międzynarodowej konferencji darczyńców, którą powinna zwołać Komisja i która powinna odbyć się jak najszybciej; apeluje do MFW o nienarzucanie niedających się udźwignąć środków oszczędnościowych, takich jak obniżenie poziomu dopłat do energii, gdyż jeszcze bardziej pogorszą one i tak już trudną sytuację społeczno-gospodarczą w kraju;

16. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by wraz z Radą Europy i komisją wenecką dostarczyły nie tylko pomoc finansową, ale również wsparcie techniczne w dziedzinie reform konstytucyjnych, poprawy przestrzegania zasad praworządności oraz walki z korupcją na Ukrainie; zachęca do osiągnięcia pozytywnych rezultatów w tej dziedzinie i podkreśla, że Majdan i wszyscy Ukraińcy oczekują radykalnych zmian i uporządkowanych rządów;

Czwartek, 13 marca 2014 r.

17. wzywa do przeprowadzenia wolnych, uczciwych i przejrzystych wyborów w całym kraju, którym będą się przypatrywać wysłannicy OBWE/ODIHR, i przypomina, iż jest gotów powołać w tym celu własną misję; wzywa władze Ukrainy, aby uczyniły wszystko, co w ich mocy, by zapewnić wysoką frekwencję w wyborach prezydenckich, w tym również na wschodzie i południu kraju; ponawia apel do ukraińskich władz o przeprowadzenie wyborów parlamentarnych zgodnie z zaleceniami komisji weneckiej i popiera wprowadzenie proporcjonalnego systemu głosowania, który sprzyjałby właściwej reprezentacji lokalnych środowisk w kraju; podkreśla, jak ważne jest, aby parlament i deputowani, zarówno na szczeblu centralnym, jak i lokalnym, przestrzegali zasad praworządności;

18. zwraca się do Ukrainy o nieuleganie presji, aby odroczyć wybory prezydenckie wyznaczone na dzień 25 maja 2014 r.;

19. wzywa do utworzenia rządu Ukrainy, który cieszyłby się szerokim poparciem i był jak najbardziej integracyjny, aby ograniczyć do minimum ryzyko powrotu przemocy i rozdrobnienia terytorialnego; stanowczo przestrzega Rosję przed działaniami, które mogłyby przyczynić się do zwiększenia polaryzacji społeczeństwa na tle etnicznym lub językowym; podkreśla potrzebę zadbania o to, by zgodnie z międzynarodowymi standardami i w ściślejszej współpracy z OBWE oraz Radą Europy w pełni były chronione i przestrzegane prawa osób należących do mniejszości narodowych; ponownie wzywa do stworzenia nowego obszernego systemu językowego zapewniającego wsparcie wszystkim językom mniejszościowym;

20. z zadowoleniem przyjmuje decyzję pełniącego obowiązki prezydenta o zawetowaniu ustawy mającej na celu uchylene przepisów o polityce językowej z dnia 3 lipca 2012 r.; przypomina, że ustawa ta i tak nie obowiązywałaby na Krymie; wzywa Radę Najwyższą do ewentualnego zreformowania obowiązującego ustawodawstwa oraz dostosowania go do zobowiązań Ukrainy wynikających z Europejskiej karty języków regionalnych lub mniejszościowych;

21. z zadowoleniem przyjmuje gotowość szefów państw i rządów 28 państw UE do podpisania politycznych rozdziałów układu o stowarzyszeniu jak najwcześniej i przed wyborami prezydenckimi w dniu 25 maja 2014 r. oraz do przyjęcia jednostronnych środków, takich jak obniżenie ceł na towary eksportowane z Ukrainy do UE, umożliwiających Ukrainie korzystanie z postanowień pogłębionej i kompleksowej umowy o wolnym handlu, zgodnie z propozycją Komisji z dnia 11 marca 2014 r.; zwraca uwagę, że UE jest gotowa do jak najszybszego podpisania układu o stowarzyszeniu oraz pogłębionej i kompleksowej umowy o wolnym handlu, kiedy tylko rząd Ukrainy będzie gotów do tego kroku; z naciskiem podkreśla, że należy wysyłać jasne komunikaty pokazujące Rosji, iż żaden element tego układu nie stanowi zagrożenia dla przyszłych, opartych na współpracy dwustronnych stosunków politycznych i gospodarczych między Ukrainą a Rosją ani im nie szkodzi; zauważa ponadto, że zgodnie z art. 49 Traktatu o Unii Europejskiej wszystkie europejskie państwa, w tym Ukraina, mają możliwość integracji z UE i mogą starać się o przystąpienie do niej pod warunkiem przestrzegania zasad demokracji, poszanowania podstawowych wolności oraz praw człowieka i praw mniejszości, a także zapewnienia praworządności;

22. przypomina w tym kontekście, że eksport broni i technologii wojskowej może zagrozić stabilności i pokojowi w całym regionie i należy go niezwłocznie przerwać; głęboko ubolewa nad faktem, że państwa członkowskie UE eksportowały do Rosji na dużą skalę broń i technologię wojskową, w tym wyposażenie o znaczeniu strategicznym;

23. z zadowoleniem przyjmuje decyzję Rady Europejskiej z dnia 6 marca 2014 r. w sprawie pierwszej serii ukierunkowanych środków w stosunku do Rosji, takich jak zawieszenie dwustronnych rozmów w sprawie wiz i nowego porozumienia, a także decyzję państw członkowskich i instytucji UE o zawieszeniu przygotowań do udziału w szczycie G8 w Soczi; ostrzega jednak, że w przypadku niezahamowania eskalacji lub w przypadku dalszej eskalacji w wyniku przyłączenia Krymu UE powinna szybko podjąć właściwe środki, które powinny obejmować embargo na broń oraz produkty i technologie podwójnego zastosowania, ograniczenia wizowe, zamrożenie aktywów, zastosowanie przepisów dotyczących prania pieniędzy wobec osób podejmujących decyzje w związku z napaścią na Ukrainę, a także środki skierowane przeciwko rosyjskim przedsiębiorstwom i ich podmiotom zależnym, zwłaszcza w sektorze energetycznym, aby w pełni przestrzegały prawa UE, oraz które powinny mieć konsekwencje dla istniejących politycznych i gospodarczych powiązań z Rosją;

24. podkreśla, że współpracy parlamentarnej podjętej przez Parlament Europejski, rosyjską Dumę Państwową i Radę Federacji Rosyjskiej nie można kontynuować tak, jak gdyby nic się nie stało;

25. z zadowoleniem przyjmuje decyzję Rady o przyjęciu sankcji wobec 18 osób, w tym W. Janukowycza, mających na celu zamrożenie aktywów i odzyskanie przywłaszczonych ukraińskich środków finansowych;

Czwartek, 13 marca 2014 r.

26. wzywa w związku z tym Komisję do wspierania projektów w korytarzu południowym, które skutecznie prowadzą do dywersyfikacji dostaw energii, i wzywa państwa członkowskie, aby nie angażowały swoich firm państwowych w projekty z firmami rosyjskimi, które osłabiają Europę
27. podkreśla znaczenie bezpiecznych, zdywersyfikowanych i przystępnych cenowo dostaw energii dla Ukrainy; podkreśla w związku z tym strategiczną rolę Wspólnoty Energetycznej, której Ukraina przewodniczy w 2014 r., a także znaczenie uzyskania przez Ukrainę odporności na groźby energetyczne ze strony Rosji; przypomina o potrzebie zwiększenia pojemności magazynowej UE i zapewnienia zwrotnego przepływu gazu z państw członkowskich UE na Ukrainę; z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji dotyczący modernizacji ukraińskiego systemu przesyłu gazu oraz pomocy w spłaceniu długów wobec Gazpromu; wskazuje na pilną potrzebę dokonania dalszych postępów w celu wypracowania wspólnej polityki w dziedzinie bezpieczeństwa energetycznego, obejmującej solidny rynek wewnętrzny i zróżnicowane źródła dostaw energii, a także na potrzebę dążenia do pełnej realizacji trzeciego pakietu energetycznego, co uczyni UE mniej zależną od rosyjskiej ropy i rosyjskiego gazu;
28. apeluje do Rady, by niezwłocznie upoważniła Komisję do przyspieszenia liberalizacji reżimu wizowego z Ukrainą w celu szybszego wprowadzenia systemu bezwizowego na wzór Mołdawii; apeluje, by w oczekiwaniu na wprowadzenie takiego systemu niezwłocznie ustanowić tymczasowe, bardzo proste i niedrogie procedury wizowe na szczeblu UE i państw członkowskich;
29. jest głęboko przekonany, że wydarzenia na Ukrainie pokazują dobitnie, iż UE musi podwoić swoje wysiłki i wsparcie dla europejskiego wyboru i terytorialnej integralności Mołdawii i Gruzji, które przygotowują się do podpisania jeszcze w tym roku układów o stowarzyszeniu oraz pogłębionych i kompleksowych umów o wolnym handlu z UE;
30. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządów państw członkowskich, a także pełniącemu obowiązki prezydenta, rządowi i parlamentowi Ukrainy, Radzie Europy oraz prezydentowi, rządowi i parlamentowi Federacji Rosyjskiej.
-